

TALE

27. januar 2016

Sagsnummer:2015-6559

Samrådstale om boligydelse (Samrådsspørgsmål M om Udbetaling Danmarks administration af L67)

[Finansministeren indleder og giver derefter ordet til ministeren]

Indledning

Tak for ordet.

Jeg vil nu, som finansministeren lagde op til, beskrive hændelsesforløbet omkring Udbetaling Danmarks administration af det tilbagetrukne lovforslag om boligydelsespakken.

Først vil jeg gerne fremhæve, at Udbetaling Danmark den 18. december sendte en pressemeddelelse ud om, at ingen borgere i januar måned vil få for lidt udbetalt i boligydelse. Det lykkedes altså at finde en løsning, så ingen borgere fik for lidt boligydelse udbetalt i januar.

Så selvom forløbet set udefra uden tvivl har været temmelig forvirrende og bestemt kunne have været mere optimalt, så vil jeg gerne understrege, at ingen borgere fik for lidt udbetalt i januar.

I skal selvfølgelig fortsat have forklaret forløbet nærmere. Og jeg vil starte med baggrunden for, at Udbetaling Danmark gik i gang med implementeringen, før lovforslaget var vedtaget.

Dernæst vil jeg kort forklare forløbet fra aftalen om at trække lovforslaget, og til Udbetaling Danmark fandt en løsning.

Baggrund for at implementering var i gang

Aftalen om boligydelse var en del af finanslovsaftalen, der blev indgået den 19. november med ikrafttrædelse 1. januar 2016.

Følgelovgivningen til finansloven falder almindeligvis på plads inden jul med henblik på hurtig ikrafttrædelse. Det var også udgangspunktet for lovforslaget, der udmøntede boligydelsespakken.

Lovforslaget blev fremsat i Folketinget den 20. november, det blev 1. behandlet den 8. december, og der var planlagt 3. behandling den 21. december.

Hvis de nye regler skulle træde i kraft til tiden, var det imidlertid nødvendigt at gå i gang med at implementeringen parallelt med behandlingen i Folketinget. Det skyldtes først og fremmest, at boligydelse er forudbetalt. Boligydelserne skulle derfor udbetales allerede den 4. januar efter det nye regelsæt.

Ændringer på boligydelsesområdet er bestemt ikke noget, der kan implementeres over en nat. Og det er der flere årsager til.

For det første er boligydelsen – som nævnt forudbetalt. For det andet udbetales boligydelsen i mange tilfælde direkte til boligselskaberne.

Det betyder, at afgørelserne om boligydelse skal nå ud til boligselskaberne, så de har tid til efterfølgende at sende opkrævningen til borgerne for den resterende del af huslejen.

Afgørelserne om boligydelse bliver derfor allerede dannet i it-systemerne måneden før, de udbetales - og i god tid måneden før.

Afgørelserne om boligydelse til udbetaling 4. januar 2016 lå derfor klar i starten af december. Beregningerne tog udgangspunkt i satsene i lovforslaget, selvom det endnu ikke var vedtaget.

Havde Udbetaling Danmark i stedet valgt at bruge de hidtidige, gældende sats uden at skele til den politiske aftale, kunne vi 1. januar have stået i en situation, hvor der ikke blev administreret efter de nye regler – hvis lovforslaget vel at mærke var blevet vedtaget.

Det var derfor rettidig omhu, at Udbetaling Danmark forberedte sig på implementeringen af boligydelsespakken, før den endelige vedtagelse. Også set i lyset af, at reglerne på boligydelsesområdet er yderst komplicerede, hvilket de mange spørgsmål til lovforslaget også vidner om.

Jeg vil gerne understrege, at det også i andre tilfælde kan være nødvendigt, at man forbereder sig på administrationen af regelændringer, inden de er endelig vedtaget. Særligt når den politiske aftale og dermed også vedtagelsen – som her - ligger ret tæt på ikrafttrædelsestidspunktet.

Alternativet til at gå i gang med implementeringen parallelt med behandlingen i Folketinget ville være, at ændringer, som et flertal i Folketinget finder nødvendige, ikke nødvendigvis ville kunne træde i kraft med den hastighed, som politikerne ønsker. Derfor mener jeg, at det at forberede sig på administration af regelændringer, inden de er endeligt vedtaget, netop er at vise respekt for Folketinget og for de politiske flertals ønsker.

Det specielle i den her sag er, at det var nødvendigt at iværksætte implementeringstiltag, der kunne få konsekvenser for januar-udbetalingen, hvis aftalen blev ændret eller trukket tilbage meget sent i processen. Det vender jeg tilbage til.

Forløbet – hvad gjorde vi for at mindske konsekvenserne for borgerne?

Som vi alle ved, blev aftalepartierne den 15. december enige om at trække L 67 tilbage.

Udbetaling Danmark orienterede samme aften i en mail sine bestyrelsesmedlemmer om, at kørslerne for januar-udbetalingen var kørt, og at borgerne derfor ville få en forkert boligydelse udbetalt i januar. Den mail endte, som I også ved, i pressen. Heldigvis viste denne første varslingsmail sig efterfølgende ikke at blive korrekt, idet det i løbet af få dage lykkedes at finde en løsning, der sikrede, at ingen borgere her i januar måned fik for lidt udbetalt i boligydelse.

Udbetaling Danmark offentliggjorde selv løsningen i en pressemeddelelse den 18. december. Det fremgik af pressemeddelelsen, at der var udviklet en særlig it-kørsel, der sikrede, at de borgere, der ellers ville få mindre udbetalt 4. januar, end de var berettiget til, allerede samme dag ville få det resterende beløb indsat på deres NemKonto.

For den gruppe af borgere, der her i januar fik lidt for meget udbetalt i boligydelse, sker reguleringen af beløbet med februar-udbetalingen. De berørte borgere er blevet informeret.

Det drejede sig om knap 140.000 husstande, som i gennemsnit fik 10 kr. for meget udbetalt i januar. Kun 14 husstande fik mere end 25 kr. for meget udbetalt.

Det skal fremhæves, at det ikke er usædvanligt, at man får omberegnet sin boligydelse i løbet af et år, når der er nye oplysninger om ændringer af fx indkomsten.

Forløbet – hvem vidste hvad hvornår?

Har Udbetaling Danmark handlet på egen hånd, spørges der til. Og det helt korte svar på det er: Nej.

Udbetaling Danmark satte selv implementeringsforberedelserne i gang. Men Beskæftigelsesministeriet var informeret om, at det var nødvendigt for Udbetaling Danmark at iværksætte implementeringstiltag, inden den endelige vedtagelse i Folketinget.

Udbetaling Danmark informerede også Beskæftigelsesministeriet om, at det ikke ville være muligt at udbetale korrekte beløb i januar måned, hvis lovforslaget – mod forventning – ikke skulle blive vedtaget.

Jeg blev i starten af december også informeret om denne vurdering.

Mine embedsmænd har oplyst mig om, at de i dagene op til tilbagetrækningen af lovforslaget orienterede og var i dialog med Finansministeriets embedsmænd om, at Udbetaling Danmarks vurdering på det tidspunkt var, at ændringer i de dele af boligydelsepakken, der skulle træde i kraft 1. januar, ville betyde fejl i udbetalingerne for januar.

Men det må konstateres, at der ikke har været et fælles billede på tværs af ministerierne af konsekvenserne af en fuld tilbagetrækning af lovforslaget. Som finansministeren oplyste i sin indledning, vurderede hans embedsværk således, at der ville kunne findes en teknisk løsning.

Og det viste sig da heldigvis også, at Udbetaling Danmark fandt en løsning for udbetalingen af boligydelsen for januar, så ingen borgere fik for lidt, og så der kun er behov for at efterregulere i forhold til de borgere, der har fået i gennemsnit ca. 10 kr. for meget.

Vi skal lære af forløbet

Selv om vi fandt – synes jeg – en god løsning, havde jeg gerne været forløbet foruden, og jeg synes også, at sagen giver stof til eftertanke.

Det er rettidig omhu – og kan være nødvendigt – at starte på implementeringen, før de nye regler er endelig vedtaget. Men forløbet viser også, at ind til en lov er endeligt vedtaget, skal systemet være klar at udbetale efter gældende regler.

Så læren er, at vi fremadrettet må have et andet fokus på, om den implementering, der sættes i gang, før regelændringer er vedtaget, rent faktisk kan trækkes tilbage uden konsekvenser for borgerne.

Denne sag endte jo med, at ingen borgere mistede boligydelse. Men det må vi fremover have større sikkerhed for og tænke ind, når vi overvejer, hvornår nye regelsæt kan og skal træde i kraft.

Finansministeren vil nu afrunde.

[Ministeren giver ordet til finansministeren, der afslutter den fælles samrådstale]